

KÄTILÖN AMMATILLISEN OSAAMISEN KUVAUS

Kätilökoulutuksesta valmistuvien
osaamisalueet, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Kiitokset

Kiitän lämpimästi kättilön ammatillisen osaamisen kuvauksen kehittämistyöhön osallistuneita ammattikorkeakoulujen kättilökoulutusten opettajia ja opiskelijoita, ammattijärjestöjen edustajia, käytännön työssä toimivia kättilöitä ja heidän esimiehiään sekä kättilötyön eri asiantuntijoita.

Helsingissä 23.2.2014

Kehittämistyön vastuhenkilö
Anna-Kaisa Pienimaa

Metropolia Ammattikorkeakoulu
anna-kaisa.pienimaa@metropolia.fi

Kehittämistyöhön osallistuneet ammattikorkeakoulujen kättilökoulutusten vas-tuuopettajat:

- Berglund Mari, Turun ammattikorkeakoulu
- Hoffren Päivi, Savonia-ammattikorkeakoulu, Kuopio
- Koskinen Monica ja Matintupa Eva, Yrkeshögskolan Novia, Vaasa
- Manninen Helena ja Tiainen Elina, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Paananen Ulla, Oulun ammattikorkeakoulu
- Pienimaa Anna-Kaisa, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Helsinki
- Stenbäck Pernilla, Arcada, Helsinki
- Äimälä Anna-Mari, Tampereen ammattikorkeakoulu

Valtakunnallinen kättilön ammatillisen osaamiskuvaus on luettavissa osoitteessa metropolia.fi/katilotyo

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Kättilön tutkinnon rakenne.....	2
3	Kättilöksi valmistuvan ammatillinen osaaminen	3
4	Kättilön ammatillisen osaamisen kuvaus	4

Liite 1. Kättilön ammatilliset osaamisalueet,
osaamistavoitteet ja keskeiset sisällöt

1 Johdanto

Seuraavassa esitetään valmistuvan kättilön (AMK) ammatillisen osaamisen kuvaus ja sen kehittämisen vaiheet. Kättilön ammatilliset osaamisalueet, tavoitteet, keskeiset sisällöt ja suositus vähimmäisopintopistemääräksi laadittiin valtakunnallisena yhteistyönä kättilöitä kouluttavien ammattikorkeakoulujen kanssa. Tarkoituksena oli kehittää valmistuvien kättilöiden ammatillista osaamista valtakunnallisesti tasalaatuiseksi ja vertailtavaksi ottaen huomioon mm. kansainvälinen EQF -vaatimustasokuvaus (European Qualification Framework), ja sen pohjalta tarkennettu kansallinen NQF -vaatimustasokuvaus (National Qualification Framework). Kehittämistyön eri vaiheisiin osallistuivat kättilökoulutusten opettajat ja opiskelijat, ammattijärjestöt, käytännön työssä toimivat kättilöt, heidän esimiehensä sekä kättilötyön eri asiantuntijat.

Kehittämistyön aloittamisesta sovittiin 1.2.2013 Terveysalan ammattikorkeakouluverkoston työvaliokunnan kokouksessa, johon kuuluu ammattikorkeakoulujen terveystalouden johtajia. Vetovastuu kehittämistyöstä sovittiin Metropolia Ammattikorkeakoululle. Kehittämistyön aikana tehtiin yhteistyötä myös samaan aikaan toteutuneen Sairaanhoidajakoulutuksen tulevaisuus –hankkeen kanssa, jossa kehitettiin sairaanhoidajakoulutuksen osaamisalueet. Valmistuvan kättilön ammatillinen osaaminen perustuu vahvaan sairaanhoitotyön osaamiseen.

Kehittämistyön ensimmäisessä vaiheessa määriteltiin alustavat valmistuvan kättilön ammatilliset osaamisalueet. Kirjallisuuskatsauksen avulla kartoitettiin kättilön osaamisvaatimuksia perustuen vuoden 2005 ja sitä uudempaan tutkimustietoon. Lopulliseen analyysiin otettiin mukaan kokotekstit, jotka vastasivat tutkimuskysymykseen ja täyttivät valintakriteerit. Raportoitavan aineiston määräksi saatiin 31 kansallista ja kansainvälistä tutkimusartikkelia. Tästä aineistosta on suunnitteilla JBI -kirjallisuuskatsaus. Tämän lisäksi hyödynnettiin kansallisia ja kansainvälisiä koulutus- sekä sosiaali- ja terveystaloudellisia asiakirjoja. Keskeisiä julkaisuja olivat mm. Koulutuksella osaamista asiakaskeskeisiin ja moniammatillisiin palveluihin (STM 2012:7), Koulutus ja tutkimus vuosina 2011-2016 (OKM 2012:1). Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma 2012-2015 (STM 2012:1), Terveystaloudenhuoltolaki (FINLEX 30.12.2010/ 1326). Kehittämistyön perustana oli myös Euroopan Unionin asettama ammattipätevyyssdirektiivi (2005/36/EY), jonka modernisointi tehtiin vuoden 2013 aikana ja uusi direktiivi (2013/55/EU) tuli voimaan 18.1.2014. Lisäksi haastateltiin kättilöitä, heidän esimiehiään ja kättilötyön eri asiantuntijoita. Ajankohtaisesti huomioitiin yhteiskunnalliset kättilön osaamiseen ja työhön vaikuttavat kehittämissaasteet.

Kehittämistyön toinen vaihe perustui eri ammattikorkeakoulujen (N=8) kättilökoulutusten vastuuopettajien näkemyksiin valmistuvan kättilön ammatillisesta osaamisesta. Tätä varten jokaisesta kättilöitä kouluttavasta ammattikorkeakoulusta yksikön johtaja nimesi vastuuopettajan/-opettajia (N=10). Vastuuopettajan tehtävänä oli olla ammattikorkeakoulunsa yhdyshenkilö ja osallistua osaamisen kuvauksen määrittelyyn työkokouksissa sekä niiden välillä tehtävässä valmistelutyössä. Vastuuopettajat pyysivät kollegoiltaan, kättilöopiskelijoilta, alueensa kättilöiltä ja heidän esimiehiltään sekä muilta asiantuntijoilta palautetta laadittavan osaamisen kuvauksen tavoitteista ja sisällöistä. Vuoden 2013 aikana toteutui neljä vastuuopettajien työkokous-

ta, joissa osaamisen kuvausta työstettiin palautteiden ja yhteisen näkemyksen perusteella.

Kehittämistyössä saatiin arvokasta tietoa kätilöiden koulutuksen, osaamisen ja työn kehittämiseksi. Osaamiskuvausta voidaan käyttää erityisesti kätilökoulutusten opetussuunnitelmien laatimisessa, ammatillisen osaamisen tason määrittämisessä, täydennyskoulutusten ja urakehityksen toteuttamisessa sekä johtamisen välineenä. Ammattikorkeakoulut päättävät itsenäisesti miten osaaminen kätilökoulutuksessa rakentuu, sekä erilaiset pedagogiset ratkaisut ja oppimisympäristöt, joiden kautta se saavutetaan.

2 Kätilön tutkinnon rakenne

Kätilön tutkinnon laajuus on 270 opintopistettä (op) ja kesto neljä ja puoli vuotta. Kätilötyön ammattiopintoja koulutuksessa on 90 op. Valmistuva kätilö saa todistuksen kätilön sekä sairaanhoitajan tutkinnoista ja hänet laillistetaan hakemuksesta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) toimesta sekä kätilönä että sairaanhoitajana. Koulutus täyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston sairaanhoitaja- ja kätilökoulutuksesta antamien direktiivien vähimmäisvaatimukset.

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun laajuus on yhteensä 135 op sisältäen käytäntöläheisen opinnäytetyön (15 op). Harjoittelun kokonaispistemäärästä kätilötyön ammattiopinnoissa toteutuvan harjoittelun laajuus on vähintään 60 opintopistettä. Keskeisten hoitotyön toimintaympäristöjen (mm. sisätaudit ja kirurgia, mielenterveys ja psykiatria, lasten, nuorten ja perheiden hoitotyö, pitkäaikaishoito) lisäksi kätilötyön ammattitaitoa edistävä harjoittelu toteutetaan seuraavissa toimintaympäristöissä: äitiys- ja lastenneuvola, äitiyspoliklinikka ja/tai antenataaliosasto, synnytyssali, lapsivuodeosasto, naistentautien poliklinikka ja/tai naistentautien osasto. Harjoittelua voi toteutua myös kolmannella sektorilla kansanterveys- ja potilasjärjestöissä tai vapaaehtoistyössä sekä yksityisillä lääkäriasemilla.

Kätilökoulutuksessa tehdään opinnäytetyö (15 op), joka sisältää kypsyysnäytteen. Lisäksi kätilötyön ammattiopintoihin sisältyy kehittämistyö (5 op), jonka tekeminen vahvistaa kätilötyön ammatillisen osaamisen ja kätilön työn ja ammatin kehittämistä. Koulutukseen sisältyy kieliopintoja (englanti, ruotsi/suomi toisena kielenä) sekä vapaasti valittavia opintoja.

3 Kätilöksi valmistuvan ammatillinen osaaminen

Kätilön ammatillinen osaaminen rakentuu valmistuvan kätilön, sairaanhoitajan ja ammattikorkeatutkintojen yhteisestä ammatillisesta osaamisesta, joka luo perustan työelämässä toimimiselle, yhteistyölle ja asiantuntijuuden kehittymiselle.

Kätilön ammatilliset osaamisalueet 90 op (Liite 1)

1. Kätilön ammatillinen toiminta, 10 op
2. Kätilötyön asiakkuus, 10 op
3. Kätilö seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäjänä ja kliinisenä osaajana, 60 op
4. Kätilötyön kehittäminen ja johtaminen, 10 op

Sairaanhoitajan ammatilliset osaamisalueet 180 op (Sairaanhoitajakoulutuksen osaamisalueet, 25112013)

1. Asiakaslähtöisyys, 10 op
2. Hoitotyön eettisyys ja ammatillisuus, 5 op
3. Johtaminen ja yrittäjäyys, 5 op
4. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristö, 5 op
5. Kliininen hoitotyö, 105 op
6. Näyttöön perustuva toiminta ja päätöksenteko (sis. opinnäytetyön), 30 op
7. Ohjaus- ja opetusosaaminen, 5 op
8. Terveystyön ja toimintakyvyn edistäminen, 10 op
9. Sosiaali- ja terveystyöpalvelujen laatu ja turvallisuus, 5 op

Ammattikorkeakoulututkintojen yhteiset osaamisalueet (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry. 2009)

1. Oppimisen taidot
2. Eettinen osaaminen
3. Työyhteisöosaaminen
4. Innovaatio-osaaminen
5. Kansainvälisyysosaaminen

Tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys NQF perustuu EQF:n pohjalle niin, että viitekehyksessä on kahdeksan tasoa. Viitekehyksessä kuvataan suomalaisten tutkintojen edellyttämä osaaminen (oppimistulokset) eurooppalaisessa yhteistyössä sovituin kriteerein tietoina, taitoina ja pätevyyksinä EQF:n tasokuvausten pohjalta. Osaamisen eri ulottuvuuksia ei kuitenkaan erotella toisistaan, ja EQF:n tasokuvauksia täsmennetään kansallisista lähtökohdista käsin. Kansallisessa tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksessä kätilön (AMK) tutkinto sijoittuu tasolle 6 (OKM 2009):

Tavoitteena on, että valmistuva kättilö

- hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet oman alansa tiedot, joihin liittyy teorioiden, keskeisten käsitteiden, menetelmien ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen ja arvioiminen.
- ymmärtää ammatillisten tehtäväalueiden ja/tai tieteenalojen kattavuuden ja rajat.
- hallitsee edistyneet taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa, kykyä soveltaa ja kykyä luoviin ratkaisuihin, joita vaaditaan erikoistuneella ammatti-, tieteen- tai taiteenaloilla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi.
- kykenee johtamaan monimutkaisia ammatillisia toimia tai hankkeita tai kykenee työskentelemään itsenäisesti alan asiantuntijatehtävissä.
- kykenee päätöksentekoon ennakoimattomissa toimintaympäristöissä. Perusedellytykset toimia alan itsenäisenä yrittäjänä.
- kykenee vastaamaan oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen lisäksi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien kehityksestä.
- valmius jatkuvaan oppimiseen.
- osaa viestiä riittävästi suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle.
- kykenee itsenäiseen kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja vähintään yhdellä vieraalla kielellä.

Lähteet

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry. 2010. Suositus tutkintojen kansallisen viitekehyksen (NQF) ja tutkintojen yhteisten kompetenssien soveltamisesta ammattikorkeakouluissa.

OKM 2009. Tutkintojen muun osaamisen kansallinen viitekehys. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä.

Sairaanhoitajakoulutuksen osaamisalueet, 25112013.

4 Kättilön ammatillisen osaamisen kuvaus

Kättilö on hoitotyön ja erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyden asiantuntija. Valmistuvalla kättilöllä on vahvat kliiniset perustiedot ja –taidot, hyvät vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot ja osaaminen perustuu näyttöön. Kättilötyön tietoperusta on hoitotieteessä ja muissa terveystieteissä ja sitä täydentävät muut tieteenalat. Kättilötyön perusta on yksilön, naisen ja perheen seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämisessä ja vahvassa kliinisessä kättilötyössä. Kättilökoulutus tuottaa laaja-alaista osaamista seksuaali- ja lisääntymisterveyden alueelle. Kättilö vastaa itsenäisesti normaalin raskauden, synnytyksen ja lapsivuoteen aikaisesta seurannasta ja hoidosta. Kättilö toimii myös naisen terveyden ja naistentautien hoito- ja kättilötyön asiantuntijana sekä seksuaaliterveyden edistäjänä.

Taulukossa 1. esitetään tämän kehittämistyön tuloksena määritetyt kättilön ammatilliset osaamisalueet. Liitteessä 1. kuvataan näiden osaamisalueiden osaamistavoitteet ja keskeiset sisällöt.

Taulukko 1. Kättilön ammatilliset osaamisalueet

1. Kättilön ammatillinen toiminta, 10 op	1.1 Yhteiskunnallinen valveutuneisuus 1.2 Päätöksenteko, ammatillinen itsenäisyys ja vastuu 1.3 Eettisyys 1.4 Turvallisuus 1.5 Ammatillinen kasvu
2. Kättilötyön asiakkuus, 10 op	2.1 Nais- ja perhekeskeinen kättilötyö / Woman centered midwifery 2.2 Ammatillinen vuorovaikutus ja kohtaaminen 2.3 Opetus- ja ohjaustaidot 2.4 Kulttuurinen sensitiivisyys
3. Kättilö seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäjänä ja kliinisenä osaajana, 60 op	3.1 Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen 3.2 Naisen hoito- ja kättilötyö 3.3 Raskauden aikainen kättilötyö 3.4 Synnytyksen aikainen kättilötyö 3.5 Synnytyksen jälkeinen kättilötyö 3.6 Kättilötyö vastasyntyneen hoidossa
4. Kättilötyön kehittäminen ja johtaminen, 10 op	4.1 Näyttöön perustuva kättilötyön kehittäminen 4.2 Yhteistyö ja johtaminen kättilötyössä

Kätilön ammatilliset osaamisalueet, osaamistavoitteet ja keskeiset sisällöt

Osaamisalue	Osaamistavoitteet	Keskeiset sisällöt
1. Kätilön ammatillinen toiminta, 10 op	Valmistuva kätilö	
1.1 Yhteiskunnallinen valveutuneisuus	<ul style="list-style-type: none"> tuntee keskeiset kätilötyöhön liittyvät lait, ohjeet ja ammatilliset normit sekä noudattaa niitä työssään osaa seurata kansallista ja kansainvälistä kätilötyötä ja toimia sen kehittämiseksi tuntee seksuaali- ja lisääntymisterveiden edistämisen tuki- ja palvelujärjestelmät sekä toimii yhteistyössä yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen seksuaali- ja lisääntymisterveiden edistämiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> Lainsäädäntö Keskeiset kansainväliset ja kansalliset terveyttä, seksuaali- ja lisääntymisterveyttä sekä naisen ja perheen asemaa ja oikeuksia koskevat ohjeet ja suositukset Kansalliset ja kansainväliset kätilöjärjestöt Kätilötyön kehittämisen vaikutusväylät ja verkostot Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin tarjoamat palvelujärjestelmät Monialaisuus toiminnassa
1.2 Päätöksenteko, ammatillinen itsenäisyys ja vastuu	<ul style="list-style-type: none"> osaa määritellä kätilötyön itsenäisen toiminta-alueen ja kehittämis-kohteen seksuaaliterveyden edistämiseksi, äitiyshuollossa ja naisen hoitotyössä tuntee oman vastuualueensa kätilönä, kykenee itsenäiseen päätöksentekoon ja jakamaan omaa asiantuntijuuttaan osaa hyödyntää ohjausta ja tukea vastuualueensa ylittävissä tilanteissa 	<ul style="list-style-type: none"> Kätilötyön tietoperusta Näyttöön perustuva tieto Päätöksenteko kätilötyössä Itsenäisyys ja vastuullisuus Konsultointi Toimintatavat vastuualueen ylittävissä tilanteissa Monialainen päätöksenteko
1.3 Eettisyys	<ul style="list-style-type: none"> osaa toimia kätilötyön arvojen ja periaatteiden mukaisesti tunnistaa omat arvot ja asenteet sekä ymmärtää niiden vaikutukset toimintaansa 	<ul style="list-style-type: none"> Kätilötyön ammatilliset arvot, eettiset ohjeet ja periaatteet ja niiden mukainen toiminta Tietoisena annettu suostumus (informed consent) kätilötyössä Yksilön, naisen ja perheen edun puolustaminen Kollegiaalisuus Itsemääräämisoikeuden rajoitukset kätilötyössä Eettiset ristiriitatilanteet kätilötyössä

1.4 Turvallisuus	<ul style="list-style-type: none"> osaa toteuttaa turvallista kätilötyötä osaa toteuttaa lääkehoitoa ja rokottaa turvallisesti kätilötyössä 	<ul style="list-style-type: none"> Ennakoiva työote ja suunnitelmallinen toiminta Työskentelytapojen turvallisuus Laitteiden turvallinen käyttö Vaaratapahtumien ehkäisy, tunnistaminen, ilmoittaminen ja analysointi Kätilötyön raportointi ja kirjaaminen Lääkehoito Rokottaminen
1.5 Ammatillinen kasvu	<ul style="list-style-type: none"> osaa tarkastella kriittisesti omaa toimintaansa ja kehittää toimintatapojaan osaa kehittää itseään ammatillisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> Oman toiminnan reflektio Kriittinen ajattelu Palautteen vastaanottaminen ja antaminen Elinikäinen oppiminen Uraohjaus
Osaamisalue	Osaamistavoitteet	Keskeiset sisällöt
2. Asiakkuus kätilötyössä, 10 op	Valmistuva kätilö	
2.1 Nais- ja perhekeskeinen kätilötyö / Woman Centered Midwifery	<ul style="list-style-type: none"> edistää perheen terveyttä ja yhteiskunnallista hyvinvointia ja ymmärtää naisen terveyden merkityksen koko perheen terveyden kannalta osaa toimia asiakaslähtöisesti ja ymmärtää kumppanin ja perheen merkityksen kätilötyössä tunnistaa ja osaa tukea erityisen tuen tarpeessa olevia asiakkaista ja perheitä 	<ul style="list-style-type: none"> Nais- ja perhelähtöisyys Yhteiskunnalliset, yhteisölliset ja kulttuuriset tekijät yksilön, naisen ja perheen kätilötyössä Perheiden moninaisuus Eriyistuen tarpeessa olevat asiakkaat ja perheet Yksilön, naisen ja perheen tukiverkostot ja niiden hyödyntäminen
2.2 Ammatillinen vuorovaikutus ja kohtaaminen	<ul style="list-style-type: none"> luo turvallisen ja luottamuksellisen yhteistyösuhteen yksilön ja perheen kanssa ja tarjoaa heidän tarpeistaan lähtevää tukea osaa toimia varhaista vuorovaikutusta edistävasti 	<ul style="list-style-type: none"> Ammatillinen kohtaaminen kätilötyössä Kohtaamis- ja puheeksi ottamisen mallit Vanhemmuuteen kasvuprosessi Varhaisen vuorovaikutuksen havainnointi ja tuen menetelmät
2.3 Opetus- ja ohjaustaidot	<ul style="list-style-type: none"> osaa ohjata yksilöä ja perhettä voimavaralähtöisesti ja päätöksentekotaitoja vahvistavasti osaa ennakoida ja tunnistaa mah- 	<ul style="list-style-type: none"> Terveyttä edistävä työote kätilötyössä Voimavarakeskeiset menetelmät

	<p>dollisia riskejä yksilön ja perheen seksuaali- ja lisääntymisterveydessä sekä ymmärtää ennaltaehkäisyn ja varhaisen puuttumisen merkityksen kätilötyössä</p> <ul style="list-style-type: none"> osaa suunnitella ja toteuttaa asiantuntijaohjauksen/-opetuksen 	<ul style="list-style-type: none"> Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämisen ohjaus eri toimintaympäristöissä Hoitoketjut Yksilö- ja ryhmäohjauksen ja -opetuksen menetelmät Opiskelijaohjaus ja mentoimintointi kätilötyössä
2.4 Kulttuurinen sensitiivisyys	<ul style="list-style-type: none"> ymmärtää kulttuuristen piirteiden ja moninaisuuden merkityksen kätilötyössä osaa kohdata kulttuuritaustaltaan erilaisia yksilöitä ja perheitä. 	<ul style="list-style-type: none"> Yksilön, perheen ja yhteiskunnan seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvät kulttuuriset tekijät Kulttuurinen herkkyys kätilötyössä
Osaamisalue	Osaamistavoitteet	Keskeiset sisällöt
3. Kätilö seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäjänä ja kliinisenä osajana, 60 op	Valmistuva kätilö	
3.1 Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> ymmärtää seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämisen merkityksen yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta osaa tarkastella ja edistää seksuaali- ja lisääntymisterveyttä näyttöön perustuvasti osaa toimia seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäjänä ja ohjata asiakasta seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvissä kysymyksissä 	<ul style="list-style-type: none"> Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämisen käsitteet Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämisen yhteiskunnalliset ilmiöt ja visiot Seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut Seksuaali- ja lisääntymisterveyden haasteet kansallisesti ja kansainvälisesti ja kansainvälisesti Monialainen yhteistyö seksuaali- ja lisääntymisterveyden terveyden edistämisesä Terveyden edistämisen tasot, mallit, prosessit ja menetelmät osana kätilötyötä Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämisen menetelmät Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen elämänkulun eri vaiheissa Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen eri toimintaympäristöissä Seksuaalisuuden puheeksi ottamisen mallit ja tasot

		<ul style="list-style-type: none"> • Seksologia
3.2 Naisen hoito- ja kättilötyö	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa eri-ikäisten naisten terveyteen vaikuttavia yksilöllisiä, kulttuurisia ja ympäristöllisiä tekijöitä • osaa naistentautipotilaan hoitoprosessin, pystyy ennakoimaan ja analysoimaan naisen voinnin muutoksia sekä osaa toimia niiden edellyttämällä tavalla moniammatillisesti 	<ul style="list-style-type: none"> • Seksuaali- ja lisääntymisterveys naisen elämän eri vaiheissa • Kulttuuriset voimavarat ja haasteet naisen hoitotyössä • Yksilöllisten, kulttuuristen ja ympäristötekijöiden yhteys naisen seksuaali- ja lisääntymisterveyteen • Perhesuunnittelu • Gynekologisen potilaan hoitoprosessi • Gynekologisten sairauksien hoito • Lapsettomuus • Raskauden keskeytyminen • Kliiniset taidot naistentautipotilaan hoidossa • Naistentautien toimintaympäristöt ja hoitopolut • Gynekologia ja endokrinologia
3.3 Raskauden aikainen kättilötyö	<ul style="list-style-type: none"> • osaa neuvoa, ohjata ja hoitaa naista ja perhettä raskauden suunnittelussa ja sen edetessä • osaa seurata naisen ja sikiön vointia raskauden aikana • osaa ehkäistä ennakoida ja tunnistaa raskauden riskitekijöitä ja komplikaatioita • osaa seurata naisen ja sikiön vointia riskiraskauden aikana ja osallistua hoitoon moniammatillisen tiimin jäsenenä 	<ul style="list-style-type: none"> • Raskauden suunnittelu • Raskauden aikainen terveysneuvonta • Vanhemmuuteen kasvun tukeminen • Perhe- ja synnytysvalmennus • Raskauden toteaminen, kulku ja raskauden aikaiset muutokset • Kliiniset taidot raskauden aikaisessa kättilötyössä • Korkean riskin raskaudet • Seulontatutkimukset • Sikiödiagnostiikka • Raskauden aikaiset komplikaatiot • Korkean riskin raskauksien seuranta ja hoito • Vanhemmuuteen kasvun tukeminen korkean riskin raskauden aikana • Synnytyspelko
3.4 Synnytyksen aikainen kättilötyö	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää synnytyksen fysiologisen kulun ja siinä tapahtuvat poikkeamat 	<ul style="list-style-type: none"> • Fysiologinen synnytys • Sikiön vointi synnytyksen aikana

	<ul style="list-style-type: none"> • osaa hoitaa itsenäisesti matalan riskin synnytyksen • osaa ennakoida ja tunnistaa matalan riskin synnytyksen muuttumisen korkean riskin synnytykseksi • osaa toimia korkean riskin synnytyksessä moniammatillisesti 	<ul style="list-style-type: none"> • Turvallisen synnytyksen hoidon suunnittelu, toteutus ja arviointi eri toimintaympäristöissä • Synnytyksen edistymisen seurantamenetelmät • Sikiön voinnin seurantamenetelmät • Synnytyksen aikainen kivun lievitys • Synnytyksen aikaisen kätilötyön kliiniset taidot • Dokumentointi • Synnytyksen riskitekijät • Synnytyksen edistymisen arviointi • Häiriöt synnytyksen kulussa • Muutokset sikiön ja synnyttäjän voinnissa • Kliiniset taidot korkean riskin synnytyksessä • Eri ammattiryhmien vastuu- ja toiminta-alueet komplisoituneessa synnytyksessä • Obstetriikka
<p>3.5 Synnytyksen jälkeinen kätilötyö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osaa itsenäisesti hoitaa synnyttäneitä naisia ja perhettä • osaa ennakoida ja tunnistaa synnyttäneen naisen, vastasyntyneen ja perheen voinnissa tapahtuvia muutoksia • osaa ohjata synnyttäneitä äitiä ja perhettä terveyttä edistävästi ja perhekeskeisesti 	<ul style="list-style-type: none"> • Synnyttäneen naisen ja perheen voinnin seuranta-, hoito- ja arviointimenetelmät • Alateitse ja keisarileikkauksella synnyttäneen naisen ja perheen hoito • Synnytyskeskustelu • Synnytyksen jälkitarkastus • Synnytyksen jälkeiset komplikaatiot • Synnytyksen jälkeisen psyykkisen hyvinvoinnin seuranta • Moniammatillinen toiminta ja jatkohoitoon ohjaaminen • Varhainen vuorovaikutus • Imetys • Synnytyksen jälkeisen terveysneuvonnan sisällöt • Synnytyksen jälkeinen palautuminen • Perhesuunnittelu ja synnytyksen jälkeinen ehkäisy
<p>3.6 Kätilötyö vas-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osaa vastasyntyneen hoitoproses- 	<ul style="list-style-type: none"> • Terve vastasyntynyt

<p>tasynntyneen hoidossa</p>	<p>sin</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa ehkäistä, tunnistaa ja puuttua ajoissa vastasyntyneen voimien muutoksiin • osaa toimia vastasyntyneen vointia ja henkeä uhkaavissa tilanteissa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sairas vastasyntynyt • Vastasyntyneen ensihoito • Vastasyntyneen voimien seuranta synnytyksen jälkeen • Vastasyntyneen seuranta-menettelmät • Vastasyntyneen voinnissa ilmenevät muutokset • Toiminta vastasyntyneen voimien muuttuessa • Vastasyntyneen elvytys • Neonatologia
<p>Osaamisalue</p>	<p>Osaamistavoitteet</p>	<p>Keskeiset sisällöt</p>
<p>4. Kätilötyön kehittäminen ja johtaminen, 10 op</p>	<p>Valmistuva kätilö</p>	
<p>4.1 Näyttöön perustuva kätilötyön kehittäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu kätilötyön kehittämiseen ja osaa käyttää näyttöön perustuvaa tietoa • osallistuu asiantuntijana kätilötyöhön liittyvään keskusteluun ja soveltaa kriittistä medialukutaitoa • osaa soveltaa kehittämis-, innovaatio-, tutkimus- projekti- ja yrittäjyysosaamisen taitoja kätilötyön kehittämiseen 	<ul style="list-style-type: none"> • Näyttöön perustuva toiminta • Tutkiva ja kehittävä työote • Hyvinvointiteknologia • Monialainen yhteistyö • Asiantuntijaviestintä • Ammatillisten artikkelien kirjoittaminen • Ammatillinen näkyvyys • Projektin suunnittelu ja hallintaa • Tuotteistaminen
<p>4.2 Yhteistyö ja johtaminen kätilötyössä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää kätilöjohtoisen toiminnan merkityksen kätilön työssä ja osaa johtaa omaa työtään • osaa toimia työyhteisössä rakentavasti ja osallistuu työyhteisön toiminnan kehittämiseen • osaa toimia kätilötyön asiantuntijana monialaisissa tiimeissä • ymmärtää toiminnan laadun arvioinnin merkityksen kätilötyössä • ymmärtää kätilön osaamisen antamat mahdollisuudet yrittäjyyteen • osaa toimia kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti kätilötyössä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Asiantuntijavastuu • Itsenäinen työote • Itsensä johtaminen • Työyhteisötaidot • Työhyvinvointi • Työnohjaus • Tiimityötaidot • Monialainen työskentely • Oman työn laadun kehittäminen ja arviointi • Laatu järjestelmät ja -mittarit kätilötyössä • Sisäinen ja ulkoinen yrittäjyys • Yrittäjyys kätilötyössä • Taloudellisuus • Ekologisuus